

umljivši, ko bi narodov namesti narodin, narodovnost namesti narodnost rékli, kér jih je veliko, ki ne vedó, de *neroden* in *naroden* ni vse eno; za besedo rod ali narod še vedó; berž pa ko imé (Hauptwort) premeniš v prilog (Beiwort) in rečeš narodin, je pa njih slovenšina že pri kraji, kér potem ne razločijo več *nerodniga* človeka od *narodne* ljubezni). Slovenci imamo verh družih lastivni končnici *ov* in pa *in*; — *ov* za moške, *in* za ženske iména. Takó pravimo, postavim: bratov prijatel, séstrin vert. Horvatova serčnost, Krajnična snažnost i. t. d. Južni Ilirci pa, tudi mi kterikrat, in za moške iména rabijo, postavim: Starašinin, Lukin, Markin i. t. d. namesto: Starašinov, Markov, Lukov; od toditudi narodin, a, o, namesto narodov, a, o, in od todi narodnost, namest narodovost.

(Nikar ne recimo, de je „žleht“ žleht beseda.) Žleht izhaja iz „zlo, zlég“, zlégt, žleht žléhten. z se pogosto pretika v ž, postavim: z in ž (predlog mit); zélo in želo; Žažar (lastno imé) iz: Zajézar; mažem, mazati; žágrad iz zagrád i. t. d. — G se pred t spremeni v h, postavim, tégt (niti), téhten, tehtati. Zavoljo nemškiga „schlecht“ nikar besede žleht ne zametujmo. Če je pa le nočemo imeti, pa pred vse „žleht“ reči, in „žlehtne“ lastnosti zaverzimo, potlej je nam pa ne bo treba. —r—

Novičar iz Ljubljane.

„Dajte, dajte!“ se razlega zdej po Ljubljani, kamor koli se obrnemo. „Zgodnja Danica“ nabera za Papeža, — neko „družtvo domorodcov“ za ranjene vojake“ domačiga regimenta, — „kmetijska družba“ za živinozdravilsko šolo, — „slovensko družtvo“ za spominik Drja. Prešerna, — „narodna straža“ za dozidanje svojiga stražiša (vahte). — Vojskovodja Radecki je 11. t. m. iz Milane predsedniku mestne gosposke v Ljubljano pismo poslal, v katerim se zahvali za dopis, ki mu ga je mestni odbor v poslavljenje njegovih imenitnih zmag pri Montari, Gamboli in Novari na Laško poslal; v tem pismu pohvali Radecki slavno obnašanje Ljubljančenov v nar nevarniših časih hudih zmešnjav in prekucij. Maršal Hajnau, ki je zapovednik tiste armade, ki ima čez Malgêro in Benečane planiti, je šel v saboto popoldne skozi Ljubljano: pravijo, de so ga Cesar poklicali, de se ima naglo k armadi na Ogersko podati, kjer se bodo njegove velike vojne vednosti zdej bolj potrebovale, kakor na Laškim. Njegov namestnik pri Malgêri na Laškim je f. maršal grof Thurn. — Ljubljanski škof so iz Dunaja pisali, de létas o binkuštih ne bo birmev Ljubljani, zató, kér zbor škofov na Dunaji ne bo dokončan. Potem takim je mende tudi v družih škofijah ne bo. — V pondeljik popoldne so se krajnski in laški zidarji, ki na Ljubljanskim gradu zidajo, tako zbili, de so jih mógli priti vojaki miriti; krajnski zidarji so hotli Lahe iz dela spoditi. — Perve češnje smo vidili v Ljubljani 21. t. m.

Novičar iz mnogih krajev.

Na Ogerskim še ni bilo velike vojske, ki je bila pretečeni teden napovedana. Od vsih strani gré Rusovska armada skupej, naši na pomoč, in se postavlja na mnogih krajih. Nasproti pa se tudi Madžarska armada zlo množí, takó de bo vojska strašno huda. Rusovski cesar Miklavž je 11. dan t. m. razposlal slovesni razglas po vsih svojih deželah, v katerim oznani, de gré avstrijskimu Cesarju na pomoč; naš Cesar so pa 12. dan t. m. tudi ljudstvam Ogerske dežele na znanje dali, de naj Rusovske vojake kot prijatle svoje domovine in svojiga kralja sprejmejo, ki jih pridejo rešit sužnosti

domačih in vunanjih hudodelcov. Pravijo, de se en kos Madžarske armade pripravlja skozi Šlezijo na Poljsko priti in tudi tam plamen punta vžgati. — Na našim Laškim je zdej vse vmirjeno, razun Benetek; od tod pa se bo tudi kmalo kaj slišalo, kér so grabni in dela že dokončane, de se bo bombardiranje na terdnjavo Malgêro začélo. Maršal Hajnau je oznanil poslancam Angležkim in Francozkim, ki sta v Benetkah, de naj rečeta zapovednikom angležkih in francozkih bark, de imajo do 20. dan t. m. Beneško morje s svojimi barkami zapustiti, kér bojo Benetke v obsejo djane. — Mir med našim vladarstvom in Sardinci še ni dogotovljen, kér je minister Bruk še zmirej v Milani. — Naša armada, ki gré Papežu na pomoč, je 16. dan t. m. mesto Bologno premagala po silnim bombardiranji. Tudi mesto Livorno v Toškani, kjer je mogel nadvojvoda Leopold II. zavoljo punta zbežati, so naši in toškanski vojaki po bombardiranji, ki je celi dan terpelo, dobili in posedli. V vsim skupej je naše armade 17000 mož na Toškanskim, 16000 pa na Rimskim. — V Rimu se pripravljajo k strašni zoperstavi. Celo mesto je polno zagraj. 50000 mož je v orožji. Vsak gost v vsaki hiši mora imeti 3 žaklje s perstjó napolnjene, de jih bojo na ulice vergli in jih takó zabranili če bo treba. Pri prvem strelu, ki ga bo sovražnik storil, morajo po vsih cerkvah začeti plat zvoná biti in rešnje teló vun postaviti za dosego zmage čez sovražnike. Takó je ukaz puntarske vlade! — 20,000 Napolitancov gré, Papežu v pomoč, nad Rim. Sam kralj jih pelje, ki je oblubo storil, de mora Papežu zgubljeni tron spet pridobiti. Od Francozke armade se zdej nič gotoviga ne vé. — Na Nemškim se punt od dné do dné bolj razširja. Iz Frankobroda šviga plamen krog in krog. Tudi Prajzovski kralj je poklical poslance nazaj. Frankobrodčani terjajo, de naj se njih vstava po celim Nemškim za veljavno spozná tako kakor je brez spremena. Veči del (28) manjših nemških vladarjev se je vdalo temu tirjanju, Prajzovski kralj in še nekteri veči vladarji pa se nočejo vdati: in iz tega se je oginj vžgal, kteriga bo, Bog daj, de ne! le veliko prelíte kerví pogasiti zamôglo. Nadvojvoda Janez je v silni zadrégi, kér ni v stanu, dvéma strankama vstreči. — V Parizu je še sicer mir — pa hudo hudo vré! Minister notranjih oprav je mogel odstopiti, kér je zaupanje narodniga zbora popolnoma zgubil. — Cesar Ferdinand se bojo čez poletje v Inspruk preselili, kamur tudi nadvojvoda Janeza pričakujejo. — Ni davnej, kar so bili 3 učeniki slovenskiga slovstva iz noviga izvoljeni: na Dunaji Dr. Miklošič in Kolár, v Pragi Čelakovsky. — Pravijo, de bodo mogle šole v Pragi še ta mesec jenjati. — Iz Kolomij v Galicii se bere: „Pomlad je nastopila — naše polje stoji neobdelano, kér kmetje nimajo clo nič, grajšine pa le malo žita za setev. Še krompirja nimamo saditi. Že zdej se lakota kaže — kaj še le bo?“ —

Današnjimu listu je pridjan 20. dokladni list.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani		V Krajnji	
	19. véliciga trav.		21. véliciga trav.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	2	35	2	38
1 » » banaške	2	15	2	40
1 » Turšice	1	34	1	46
1 » Sorsice	—	—	1	46
1 » Réži	1	35	1	40
1 » Ječmena	1	32	—	—
1 » Prosa	1	21	1	25
1 » Ajde	1	17	1	20
1 » Ovsas	—	53	—	56